

Handläggare
Emily Thörling
Telefon: 08-50812610

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
23 april 2026

Medborgarförslag - Romskt kulturhus vid Tantogatan

Svar på medborgarförslag

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.

Sammanfattning

Södermalms stadsdelsnämnd har fått ett medborgarförslag som handlar om att kommunen föreslås förvärva en fastighet på Tantogatan 75, även känt som Molitors malmgård, som för tillfället är till salu, och där skapa ett romskt kulturhus. Enligt förslagsskrivaren bodde den romska författaren och människorättskämpen Katarina Taikon där som barn. Förslagsskrivaren föreslår att det arv till romsk kultur som staden tog emot för några år sedan kan användas i verksamheten.

Södermalms stadsdelsförvaltning tackar medborgaren för förslaget och engagemanget. Förvaltningen ser att frågan om ett förvärv av en fastighet som sedan ska fyllas med innehåll är lika delar intressant som komplex. Södermalms stadsdelsförvaltning ser positivt på medborgarförslaget, men ser inte att förvaltningen har möjlighet att förvärva fastigheten då förvaltningen inte äger några fastigheter. Frågan om hur en organisation kring driften av ett romskt kulturhus i fastigheten skulle se ut lämnas därmed obesvarad. Förvaltningens alla verksamheter kommer fortsatt att arbeta med romsk inkludering enligt stadens program för mänskliga rättigheter samt utifrån handlingsplanen för romsk inkludering 2030.

Bakgrund

Södermalms stadsdelsnämnd har i december 2025 fått ett medborgarförslag som handlar om att förvärva fastigheten Tantogatan 75 och starta ett romskt kulturhus. Stadsdelsförvaltningen har fått i uppdrag att bereda medborgarförslaget. Medborgarförslaget bifogas som bilaga till tjänsteutlåtandet.

Ärendet

Ett medborgarförslag har inkommit till Södermalm som handlar om att staden bör förvärva en fastighet på Tantogatan, tidigare hem för Katarina Taikon, i syfte att etablera ett romskt kulturhus.

Förslagsskrivaren förordar att en sådan verksamhet exempelvis skulle kunna omfatta information, utställningar, samlingslokal, marknader, konst och historiska perspektiv samt fungera som en pedagogisk resurs för både romska grupper och skolbesök.

Initiativet skulle kunna stärka romsk inkludering genom att erbjuda arbetsmöjligheter för romer och skapa en samlande plats för brobyggare. Det föreslås att det arv som staden mottagit för romska ändamål kan användas i verksamheten.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av förskoleavdelningen i samverkan med stab och kansli. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen och pensionärsrådet den 13 april 2026.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen tackar för förslaget och är positiv till att medborgare engagerar sig i frågor som rör stadsdelsområdets invånare.

Södermalms stadsdelsförvaltning har inte möjlighet att förvärva fastigheten då förvaltningen inte äger fastigheter utan hyr in sig i lokaler för förvaltningens verksamheter och administration. En miniutredning har ändå genomförts kring förutsättningarna, och den följer här.

Fastigheten

Den aktuella fastigheten på Tantogatan 75 har inte varit på öppna marknaden sedan i december, men efter samtal med fastighetens mäklare framgår att fastigheten inte har sålts utan återigen planeras läggas ut till försäljning under våren, men detta har ännu inte skett i mars. Utgångspriset beräknas till omkring 20 miljoner kronor. Fastighetens huvudbyggnad uppgår till omkring 160 kvadratmeter.

Det finns flera förvaltningar inom kommunen som äger och förvärvar fastigheter, och av dessa är det framför allt Fastighetskontoret som står för kommunens förvärv. Fastighetskontoret uppger att kommunen idag råder över ett antal malmgårdar. Vissa malmgårdar lämpar sig bättre än andra för verksamhet, vilket bland annat beror på klassning, skick och tillgänglighet. Fastigheten på Tantogatan 75 har senast använts som privatbostad. För att göra om fastigheten till en öppen verksamhet behövs flera anpassningar av lokalerna, vilket medför kostnader och kan begränsas av olika restriktioner. Om en äldre byggnad, som en malmgård, behöver anpassas tas hänsyn utifrån gårdarnas olika

kulturvärden och då primärt utifrån utformning/intelligande miljö beroende på vad som anses extra beaktansvärt för just den gården. Är en gård eller annan bebyggelse extra bevarandevärd styrs det genom restriktioner i detaljplanen och i särskilda fall genom byggnadsminnesförklaring, vilket kan medföra begränsningar kring vad som är möjligt att göra med fastigheten. Den specifika fastighetens värden, eventuella restriktioner och förutsättningar skulle behöva utredas närmare innan vidare bedömning om fastighetens lämplighet för öppen verksamhet kan göras.

Kulturhus

Kulturförvaltningen menar att frågan om en plats för romsk kultur och särskilda lokaler är något som lyfts vid ett antal tillfällen sedan Romskt kulturcentrum gick i konkurs för 10 år sedan. Det finns idag inget kulturhus specifikt för romer eller någon av de andra nationella minoriteterna i staden. Det finns däremot ett antal kulturhus i kommunal regi i staden, exempelvis i Skarpnäck, Farsta och Östberga, och förstås Kulturhuset Stadsteatern. Alla stadens kulturhus har som uppdrag att jobba med romsk kultur enligt stadens program för mänskliga rättigheter, och arbetar på olika sätt med romsk inkludering. På Södermalm arrangerar exempelvis Tranströmerbiblioteket, tillsammans med flera andra bibliotek i staden, varje år en romsk kulturmånad som rör romskt liv och kultur.

Föreningsliv

Frågan om hur en verksamhet skulle drivas återstår att besvara. Södermalms stadsdelsnämnd beviljar årligen föreningsbidrag till ideella föreningar med verksamheter inom stadsdelsområdet. Bidraget kan bland annat användas till aktiviteter och lokalhyra. Syftet med föreningsbidragen är att stötta det ideella föreningslivet, stärka civilsamhällets arbete och erbjuda invånarna på Södermalm ett brett utbud av kultur- och fritidsaktiviteter. Verksamhetens innehåll ska innebära en förstärkning av och ett stöd till nämndens kärnverksamheter.

Fastighetskontoret har i dagsläget inget uppdrag att tillhandahålla lokaler för kulturföreningar. De påpekar vidare att det alltid är med extra noggrant övervägande kommunen tittar på att förvärva något för en specifik verksamhet, framför allt om det är för att upplåta till någon utanför kommunens egna förvaltningar då staden själva inte skulle äga kontrollen över långsiktigheten i förhyrningen. Fastighetskontoret har krav på långsiktighet i förhyrningen och betalningsförmåga som måste uppfyllas. Södermalm är en geografisk plats inom stadens gränser som har särskilt höga anskaffnings- såväl som hyreskostnader, vilket skulle påverka den

aktuella fastigheten. Fastighetskontoret har inte möjlighet att subventionera hyror.

Katarina Taikon

Katarina Taikon (1932–1995) nämns i medborgarförslaget, och hon var en romsk författare och människorättskämpe som är mest känd för sina barn- och ungdomsböcker om flickan Katitzi, som utspelade sig i området omkring Tanto. Taikon var en stark röst i samhällsdebatten för romsk inkludering i Sverige. Enligt Stockholmskällan hyrde kommunen från år 1945 ut bostäder på Tantogatan 26 till ett antal romska familjer. Katarina Taikon var en av dem, och flyttade in som 12-åring. Byggnaden på Tantogatan 26 tillhörde den aktuella fastigheten Molitors Malmgård, men revs i mitten av 1950-talet. Katarina Taikon har ett gångstråk i Tanto uppkallat efter sig; Katarina Taikons gång.

Arv

Det arv som förslagsskrivaren nämnder som staden har tagit emot, förvaltas av stadsledningskontoret. Arvet uppgår till cirka 5,5 miljoner kronor och ska användas under år 2025 och 2026. Enligt testamentet ska arvet ”tillfalla en organisation som arbetar för romers rätt till utbildning och integrering i det samhälle de lever i”. Vad arvet i dagsläget planeras användas till är fortfarande inte fastställt. Frågan om det skulle kunna användas till sådan verksamhet som förslagsskrivaren föreslår skulle behöva undersökas vidare, framför allt med hänsyn till den snäva tidsramen.

Exempel från Malmö

Ett exempel på en kommunal organisation som arbetar med romsk inkludering och kultur, som förslagsskrivaren muntligt angett som en förlaga, finns inom Malmö stad i form av ett romskt informations- och kunskapscenter (RIKC) som ”verkar för att motverka utsatthet och diskriminering, främja språk och kultur samt stärka inflytande och delaktighet. Organisatoriskt tillhör centret kulturförvaltningen.”

Förvaltningen ser att ärendet är en fråga för hela staden och rör Kulturförvaltningen och Fastighetskontoret snarare än stadsdelsförvaltningen. Förvaltningens alla verksamheter kommer fortsatt att arbeta med romsk inkludering enligt stadens program för mänskliga rättigheter samt utifrån handlingsplanen för romsk inkludering 2030.

Jämställdhetsanalys

Ett kulturhus för romsk kultur på Södermalm bedöms kunna ge positiva effekter oavsett om de är kvinnor/flickor eller män/pojkar som deltar. En vidare jämställdhetsanalys genomförs därför inte.

Barnrättsanalys

Förvaltningen uppfattar inte att förslaget som lyfts i ärendet ger direkta eller indirekta konsekvenser för barn. En vidare barnrättsanalys genomförs därför inte.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på medborgarförslaget.

Kerstin Andersson
Stadsdelsdirektör
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Lena Kullberg Boman
Avdelningschef
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Bilagor

Medborgarförslaget

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Kerstin Andersson, Stadsdelsdirektör	2026-04-01
Lena Kullberg Boman, Avdelningschef	2026-04-01